

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/53/2025
Identifikačné číslo spisu:	6122479916
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2026
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6122479916.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu IBV Diaková s. r. o., Bratislava, Lermontovova 3, IČO: 48149047, zastúpeného spoločnosťou TAMAŠI Partners s. r. o., Žilina, Mariánske námestie 15, IČO: 56458908, proti žalovaným 1/ K. G., narodenému O., 2/ K. G., narodenej O. obaja zastúpení advokátom JUDr. Gabrielom Szabóm, Kolárovo, Kostolné námestie 32, o zaplatenie 16.665 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 6C/26/2023, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. novembra 2024 sp. zn. 10Co/60/2024, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaní 1/ a 2/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 12. septembra 2023 č. k. 6C/26/2023-132 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uložiť žalovaným povinnosť zaplatiť mu sumu 16.665 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej istiny od 20. 4. 2022 do zaplatenia. Zároveň žalovaným 1/ a 2/ priznal spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

1.1. Súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami nebolo sporné, že dňa 22. 11. 2018 uzatvorili kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k pozemkom vo vlastníctve žalobcu. Podľa článku III. zmluvy bola kúpna cena dojednaná vo výške 84.065 eur. Kúpna cena mala byť uhradená v troch častiach tak, že prvá časť vo výške 4.400 eur bola uhradená dňa 26. 10. 2018. Druhú časť kúpnej ceny vo výške 63.000 eur vložila kupujúci v deň podpisu tejto zmluvy do notárskej úschovy. Táto časť kúpnej ceny mala byť uvoľnená z úschovy potom, ako predávajúci alebo kupujúci predloží notárovi doklad - originál LV, kde budú kupujúci zapísaní ako vlastníci nehnuteľností. Poslednú tretiu časť kúpnej ceny vo výške 16.665 eur zaplatia kupujúci predávajúcemu do 15 dní od dokončenia inžinierskych sietí vody, kanalizácie a elektriny k hranici pozemku, ktorý je predmetom prevodu, pričom tieto inžinierske siete budú slúžiť ako prístupové a odberné miesta k budúcej stavbe rodinného domu postavenej na predmete prevodu, po zabezpečení predávajúcim na vlastné náklady prekládku vysokého napätia, ktoré vedie medzi parcelami 152/25 a 152/26 a zabezpečí na vlastné náklady odstránenie stĺpu

vysokého napätia, ktorý leží na parcele 152/26. Nebolo v danej spojitosti sporné, že žalovaní uhradili prvú a druhú časť kúpnej ceny. Spornou ostala skutočnosť, či žalobca splnil všetky podmienky na zaplatenie tretej časti kúpnej ceny. Súd prvej inštancie konštatoval, že čas splnenia záväzku (splatnosť - dospelosť záväzku), t. j. tretej časti kúpnej ceny, bol dohodnutý za splnenia v zmluve špecifikovaných povinností. V prípade ich nesplnenia sa záväzok stáva nevymožiteľný. Teda žalobca nemá právo na zaplatenie tretej časti kúpnej ceny, keďže jej splatnosť nenastala. Okresný súd na základe toho dospel k záveru, že v zmysle citovaného článku (III. bod 3.1. písm. c) zmluvy) žalovaní nie sú povinní uhradiť tretiu časť kúpnej ceny, keďže žalobca si nesplnil všetky svoje povinnosti, ku ktorým sa zaviazal, a ktoré museli byť kumulatívne splnené pre vznik jeho nároku na úhradu tejto časti kúpnej ceny. Keďže žalobca si svoj záväzok nesplnil, nemohla nastať splatnosť tretej časti kúpnej ceny. Dôvodom zamietnutia žaloby je nesplnenie záväzku žalobcu dokončiť inžinierske siete vody a kanalizácie v zmysle platných noriem v stanovenej lehote. Pre zánik povinnosti žalovaných uhradiť tretiu časť kúpnej ceny postačuje nesplnenie akéhokoľvek záväzku v zmysle citovaného článku zmluvy, t. j., čo i len jedného z vymenovaných.

1.2. Žalobca v rámci svojej procesnej obrany uviedol, že podmienkou úhrady tretej časti kúpnej ceny nebola kolaudácia inžinierskych sietí, ale len ich dokončenie. Žalobca v rámci zmluvy (čl. IV. bod 4.3.) prehlásil, že dobuduje na vlastné náklady siete vody, kanalizácie a elektriny až ku hranici pozemku, ktorý je predmetom prevodu, v zmysle platných noriem najneskôr do 31. 5. 2020. Tieto mali slúžiť ako prístupové a odberné miesta k budúcej stavbe domu. Podľa okresného súdu, ak mali tieto slúžiť ako prístupové a odberné miesta, bolo by v rozpore s logickým výkladom, ak by nemohli na uvedený účel slúžiť. Pripustiť argumentáciu žalobcu, že sa zaviazal k dokončeniu inžinierskych sietí, nie k ich kolaudácii by znamenalo, že by sa mohol domáhať zaplatenia tretej časti kúpnej ceny aj v prípade, ak by nesplnil podmienky na povolenie užívania vodnej stavby. Žalovaní by tak boli nútení uhradiť celú kúpnu cenu za situácie, že by nemali prístup k vode a kanalizácii ako prístupovým a odberným miestam. Žalobca by nebol nútený odstraňovať zistené nedostatky v priebehu kolaudačného konania. Uložením potrubia by jeho záväzok bol ukončený, ale nikdy by nedošlo k jeho reálnemu spusteniu. Tvrdenie žalobcu o dokončení všetkých sietí, ku ktorým sa zaviazal sa ukázalo ako nepravdivé, keďže počas miestneho zisťovania dňa 17. 8. 2021 (viac ako rok po stanovenom termíne) bola (vodná) stavba posúdená ako nespôsobilá. Výzvou zo dňa 19. 6. 2020 žalobca síce predložil súhlas s pripojením na inžinierske siete v rozsahu vodovodná a kanalizačná prípojka, avšak tento súhlas bol len formálny, bez reálnej možnosti žalovaných čokoľvek odobrať. Uvedené omeškanie by nebolo možné ospravedlniť ani prebiehajúcou pandémiou alebo zdržaním v súvislosti s prekládkou elektrického vedenia.

1.3. Súd prvej inštancie nevyhovel návrhu žalobcu na výsluch svedkov, keďže ich výsluch nepovažoval za nevyhnutný a hospodárny pre rozhodnutie vo veci. Nimi objasňované skutočnosti, (doručenie formálnej výzvy, prerušenie prác rozvodov elektriny a prekládky), by boli s prihliadnutím na dôvody zamietnutia žaloby bezpredmetné. Čo sa týka námietok žalobcu o žalovaným 1/ vecne neodôvodnenom odpore, s týmto sa súd nestotožnil. Žalovaný 1/ podal riadne a včas podaný odpor, ktorý aj vecne odôvodnil tým, že neboli splnené podmienky a podľa bodu 3.1. písm. c) kúpnej zmluvy peňažný nárok nevznikol.

1.4. O trovách konania okresný súd rozhodol tak, že úspešným žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu, rozsudkom z 28. novembra 2024 sp. zn. 10Co/60/2024 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie; a určil, že žalovaní 1/ a 2/ majú voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd konštatoval, že z obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že dôvodom zamietnutia žaloby o plnenie tretej časti splátky kúpnej ceny je porušenie/nedodržanie (zo strany žalobcu) zmluvných dojednaní zakotvujúcich / vyžadujúcich pre vznik tohto nároku splnenie (všetkých špecifikovaných) kumulatívnych podmienok. Naopak, zjavný vnútorný rozpor vykazuje práve predstreté odvolanie, keď žalobca na jednej strane vytýka napadnutému rozsudku neodôvodnenosť, zároveň však voči dôvodom, (ktoré by ale v zmysle jeho tvrdenia nemali existovať), rozhodnutia formuluje konkrétne odvolacie námietky (viď predovšetkým bod 42. a nasl. tohto odôvodnenia). Ako nepochopenie procesných súvislostí/zákonitostí je potrebné hodnotiť tvrdenie odvolateľa, že „zo strany žalovaných nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že žalobca nesplnil svoju povinnosť“ (pre priznanie žalovaného nároku). Primárnou/obligatórnou procesnou povinnosťou žalobcu totiž bolo preukázanie

splnenia podmienok, dojednaných v zmluve ako predpoklad pre vznik nároku na tretiu splátku kúpnej ceny. K uneseniu tohto/dôkazného bremena zo strany žalobcu však nedošlo, preto/následne nemohlo dôjsť ani k presunu dôkazného bremena na žalovanú stranu.

2.2. Z určujúceho hľadiska je irelevantnou podstatná časť vecnej argumentácie odvolateľa založená na akcentovaní okolnosti, že uzavretá kúpna zmluva nehovorí o vydaní kolaudačného rozhodnutia, len o dobudovaní sietí. Z obsahu vykonaného dokazovania (výzva žalobcu z 19. 6. 2020 so súhlasom vlastníka s pripojením na inžinierske siete v rozsahu vodovodná a kanalizačná prípojka totiž mimo rámca akejkoľvek pochybnosti vyplýva, že k záväzne dojednanému termínu žalobca nedokončil minimálne elektrickú sieť ako jednu z troch inžinierskych sietí (čl. III. bod 3.1. písm. c) zmluvy zo dňa 22. 11. 2018), ktorých dokončenie k 31. 5. 2020 bolo explicitne kontrahované ako (kumulatívna) podmienka pre zaplatenie tretej časti kúpnej ceny. Otázka včasnosti prípadnej kolaudácie je tak v plnej miere nadbytočná. Obdobne bezpredmetným a zbytočným je tvrdenie žalobu, že žalovaný sám potvrdil, že „na jeho pozemku sa nachádzali rúry“. Obsahom záväzného dvojstranného dojednania zmluvných strán stanovujúceho podmienky vzniku nároku na tretiu splátku kúpnej ceny totiž nebolo „vyskytnutie sa“ rúr na pozemku, tobôž vedomosť žalovaných o výskyte rúr, ale kvalifikované dokončenie všetkých inžinierskych sietí ako prístupových a odberných miest, v spojení s dorúčením písomnej výzvy obsahujúcej v prílohe súhlas s pripojením na (predmetné) siete, a to najneskôr do 31. 5. 2020. K tomu nepochybne nedošlo, čo bez ďalšieho vylučuje možnosť úspešného domáhania sa tohto nároku na súde.

2.3. Pokiaľ sa odvolateľ následne vo vzťahu k evidentnému nesplneniu podmienok v dojednanej dobe pokúša „liberovať“ poukazom na vis maior, náležite žalovaní upozorňujú na okolnosť, že sám žalobca z pôvodného textu zmluvy klauzulu o vyššej moci vypustil. Nemožno si bez ďalšieho odmietnuť úvahu žalobcu, že predmetná klauzula nemusí byť obligatórne dojednávateľná, opísaný postup - keď zmluvná strana iniciatívne určité dojednanie vynechá z textu zmluvy - však minimálne naznačuje zámer vylúčiť aplikáciu takéhoto dojednania v zmluvnom vzťahu. Odhliadnuc od konštatovaného, pre kvalifikované „preklopenie/ospravedlnenie“ nedodržania zmluvného dojednania poukazom na vyššiu moc v podobe epidémie covid-19 rozhodne nepostačuje všeobecné tvrdenie o existencii pandémie. Z obsahu spisu, osobitne zo stavebného denníka (vedeného pre stavbu „Diaková - prekládka vn vedenia“ od 26. 11. 2019, č. 1. 92 a nasl. spisu, časť „Denné záznamy stavby“) v tejto súvislosti nevyplývajú žiadne zásadné okolnosti umožňujúce dospieť k záveru, že práve v rozhodnom období (od marca 2020 do 31. 5. 2020) došlo na strane žalobcu (resp. jeho subdodávateľov) k prerušeniu prác práve a len v príčinnej súvislosti s ochorením pracovníkov (všetkých alebo ich kritického počtu). Takouto okolnosťou nie je poznámka „Korona - vírus Obmedzenie pohybu ľudí“ zo 16. 3. 2020, nakoľko, ako vyplýva z ďalších častí stavebného denníka, uvedené nevedelo k pozastaveniu, ani obmedzeniu prác. Práce prebiehali ďalej, napríklad na druhý deň bol na stavbe zapísaný ešte vyšší počet pracovníkov (5), než predchádzajúci deň. Naopak z denníka vyplývajú opakované prípady prerušení/zdržaní stavby z dôvodu nesprávne zvolených technologických postupov - napr. zápis z 18. 3. 2020 pozastavenie prác z dôvodu zlej pokládky, zápis z 25. 3. 2020 - zistenie, že siete boli položené na mieste kolidujúcim s vodárenským potrubiami, prerušenie do vyriešenia problému so stavebným dozorom, pokračovanie prác 8. 4. 2020, zápis z 16. 4. 2020 - prerušenie prác z dôvodu kolízie - ktoré skutočnosti názorne ilustrujú skutočné dôvody nedodržania dojednaných termínov dokončenia sietí. Žalobca síce odvolaním napadol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ale vo vzťahu k výroku o trovách prvoinštančného konania nevymedzil žiadnu konkrétnu námietku. Potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v meritornej časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý, preto zakladá vecnú správnosť aj výroku o nároku na náhradu trov.

2.4. O nároku na trovy odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikla povinnosť nahradiť protistrane odvolacie trovy v plnom rozsahu. O konkrétnej výške týchto trov (po ich vyhodnotení v zmysle hľadísk uvedených v § 251 CSP) rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

3.1. Dovolateľ uvádza, že okresný súd nebral do úvahy žalobcom navrhnuté dôkazy a tiež jeho argumentáciu. Neprihliadal na dôkazy a ním prezentované skutočnosti, ktoré boli na pojednávaní a v

písomných vyjadreniach žalobcu preukázané a vyplynuli z prednesov a písomných vyjadrení strán sporu. Okresný súd nesprávne spája úhradu tretej časti kúpnej ceny s vydaním kolaudačného rozhodnutia, čím svojvoľne mení podmienky stanovené v zmluve. Podľa jej znenia nie je táto platba na vydanie kolaudačného rozhodnutia nijako viazaná. Okresný súd navyše vykladá zmluvné ustanovenia bez riadnej argumentácie či odkazu na zaužívanú prax, pričom sa opiera len o vlastnú interpretáciu v znení „bolo by v rozpore s logickým výkladom“. Žalobca tvrdenie preukázal stavebným denníkom k prekládke NN, z ktorého vyplýva, že práce na diele neboli vykonávané zo strany spoločnosti Elektroenergetické montáže s.r.o., v období od 16. 12. 2019 do 14. 05. 2020, a to v dôsledku COVID-19 a celý proces prekládky sa predĺžil. Za týmto účelom žiadal vypočúť R. z Elektroenergetických montáží s.r.o.. (ďalej „EEM“). Výpoveď svedka p. R. by objasnila okolnosti a dôvody nemožnosti plnenia v lehote. Žalobca navrhoval aj svedka B. R., konateľa spoločnosti Slovenenergy s.r.o., ktorá vykonávala v zmysle Zmluvy o diele stavebný dozor. Zo stavebného denníku - kanál IBV Diaková, je zrejmé, že práce od 16. 03. 2020 boli obmedzené, rovnako je z nich zrejmé, že omeškanie prekládky malo vplyv aj na kanalizáciu najmä záznam zo dňa 16. 04. 2020 „Z dôvodov kolízie a plánovanej prekládky elektrických káblov v mieste za potokom boli práce na predmetnom úseku prerušené.“ Zo záznamu zo stavebného denníka zo dňa 18. 05. 2020 je zrejmé, že dodávateľ stále nepreložil elektrické káble. Je zrejmé už aj z tohto stavebného denníka, že prekládka NN stĺpov zdržala aj iné zhotovovanie iných diel, ktoré sa vykonávali na IBV Diaková viď denník kanalizácie. Rovnako aj z doloženého denníka z kanalizácie a vodovodu je zrejmé, že tieto práce boli obmedzené kvôli COVID-19 a meškaniu s prekládkou napätia NN. Na účely preukázania zdržania prác pri výstavbe rozvodov elektriny, kanalizácie a potvrdenia zaslania výzvy navrhol vypočúť svedka p. I. V. Okresný súd akúkoľvek argumentáciu žalobcu odmietol bez toho, aby čo i len nad ňou pouvažoval. Okresný súd nevykonával výsluch svedkov, hoci preukazovanie vis maior malo v danom prípade relevanciu, keďže podmienky nároku na úhradu tretej časti kúpnej ceny boli splnené v júni 2020, len pár dní po termíne. Tým, že si súd prvej inštancie svojvoľne doplnil podmienku vzniku nároku na úhradu tretej časti kúpnej ceny o vydanie kolaudačného rozhodnutia odmietol vykonať žalobcove návrhy na vykonanie dokazovania a pripustenie argumentácie o vis maior. Žalobca tiež poukázal na neodôvodnenie vykonaného dôkazu - zásadnej výpovede žalovaného 1/ o existencii sietí na pozemku. K uvedenému sa okresný súd vôbec nevyjadril. Súd prvej inštancie svojvoľne rozhodol o zamietnutí nároku žalobcu, nakoľko nepostupoval v súlade so žalobcom predloženými dôkazmi a prihliadal tak ako je to zrejmé z rozsudku len na argumentáciu žalovaných. Uvádžanie a prikláňanie sa na jednu stranu bez toho, aby zobral súd do úvahy argumenty žalobcu, bez toho, aby odôvodnil neprijatie argumentov žalobcu a návrhov na vykonanie dokazovania považuje za porušenie práva na spravodlivý proces. Žalobca tiež namietal posúdenie vzťahu medzi žalobcom a žalovanými ako vzťahu spotrebiteľského. Okresný súd pri predbežnom prejednaní sporu neuviedol, že ide o vzťah spotrebiteľský; celé konanie nebolo vedené ako spotrebiteľský spor, nebola splnená osobitná poučovací povinnosť v zmysle § 292 CSP. Rovnako žalovaní neodkazovali na to, že by sa malo jednať o spotrebiteľský spor.

3.2. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu a rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaní 1/ a 2/ sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v

dovolání náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

8.2. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

9. Dovolať namietal nepreskúmateľnosť, nevykonanie dôkazu, nedostatočné zistenie skutkového stavu veci, ako aj nesprávne vyhodnotenie dôkazov. Najmä poukazoval na to, že súd nesprávne spája úhradu tretej časti kúpnej ceny s vydaním kolaudačného rozhodnutia; nevykonal výsluch svedkov; preukazovanie vis maior malo v danom prípade relevanciu; na posúdenie vzťahu medzi žalobcom a žalovanými ako vzťahu spotrebiteľského.

10. Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

11. Dovolací súd k tejto námietke dovolateľa uvádza, že dokazovaním je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania (viď tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/99/2011, 2Cdo/141/2012, 3Cdo/2012/2012, 4Cdo/125/2012, 5Cdo/251/2012, 6Cdo/36/2011 a 7Cdo/34/2011). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (viď R 125/1999). V takom prípade môžu byť síce nedostatočne zistené rozhodujúce skutkové okolnosti, (čo v konečnom dôsledku môže viesť dokonca až k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), táto nesprávnosť ale v zmysle už dávnejšej judikatúry najvyššieho súdu nezakladá vadu zmätočnosti (k tomu viď R 37/1993 a rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/219/2013, 3Cdo/888/2015, 4Cdo/34/2011, 5Cdo/149/2010, 6Cdo/134/2010, 6Cdo/60/2012, 7Cdo/86/2012 a 7Cdo/36/2011).

12. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré dovolateľ naznačuje v dovolaní, nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu zmätočnosti, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Súdna prax sa ustálila na názore, že ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá

prípustnosť dovolania (viď R 42/1993, ale aj rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/85/2010, 1Cdo/18/2011, 3Cdo/268/2012, 4Cdo/314/2012, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/104/2010, 7Cdo/248/2012).

13. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (viď rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 8Cdo/187/2017, 2Cdo/344/2021). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017 a III. ÚS 504/2024, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

14. Konanie odvolacieho súdu v prejednávanej veci však takéto vady nevykazuje. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, pričom podľa názoru dovolacieho súdu zistené skutkové závery odvolacieho súdu nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý (riadny) proces.

15. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí riadnym spôsobom vysporiadal s námietkami dovolateľa ohľadom spájania úhrady tretej časti kúpnej ceny s vydaním kolaudačného rozhodnutia, kde okrem iného uviedol, že dôvodom zamietnutia žaloby o plnenie tretej časti splátky kúpnej ceny je porušenie/nedodržanie (zo strany žalobcu) zmluvných dojednaní zakotvujúcich/vyžadujúcich pre vznik tohto nároku splnenie (všetkých špecifikovaných) kumulatívnych podmienok. Podľa odvolacieho súdu primárnou procesnou povinnosťou žalobcu totiž bolo preukázanie splnenia podmienok, dojednaných v zmluve ako predpoklad pre vznik nároku na tretiu splátku kúpnej ceny. K uneseniu tohto dôkazného bremena zo strany žalobcu však nedošlo, preto následne nemohlo dôjsť ani k presunu dôkazného bremena na žalovanú stranu. Odvolací súd konštatoval, že z určujúceho hľadiska je irelevantnou podstatná časť vecnej argumentácie odvolateľa založená na akcentovaní okolnosti, že uzavretá kúpna zmluva nehovorí o vydaní kolaudačného rozhodnutia, len o dobudovaní sietí. Odvolací súd ďalej dôvodil, že „Otázka včasnosti prípadnej kolaudácie je tak v plnej miere nadbytočná. Obdobne bezpredmetným a zbytočným je tvrdenie žalobu, že žalovaný sám potvrdil, že „na jeho pozemku sa nachádzali rúry“. Obsahom záväzného dvojstranného dojednaní zmluvných strán stanovujúceho podmienky vzniku nároku na tretiu splátku kúpnej ceny totiž nebolo „vyskytnutie sa“ rúr na pozemku, tobôž vedomosť žalovaných o výskyte rúr, ale kvalifikované dokončenie všetkých inžinierskych sietí ako prístupových a odberných miest, v spojení s doručením písomnej výzvy obsahujúcej v prílohe súhlas s pripojením na (predmetné) siete, a to najneskôr do 31. 5. 2020. K tomu nepochybne nedošlo, čo bez ďalšieho vylučuje možnosť úspešného domáhania sa tohto nároku na súde.“ Z obsahu vykonaného dokazovania totiž vyplynulo, že k záväzne dojednanému termínu žalobca nedokončil minimálne elektrickú sieť ako jednu z troch inžinierskych sietí, ktorých dokončenie k 31. 5. 2020 bolo explicitne kontrahované ako (kumulatívna) podmienka pre zaplatenie tretej časti kúpnej ceny.

16. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí zrozumiteľne vysporiadal aj s k námietkou dovolateľa o relevancii vis maior, kde v bodoch 46. a 47. dôvodil, že „...pre kvalifikované „preklopenie/ospravedlnenie“ nedodržania zmluvného dojednaní poukazom na vyššiu moc v podobe epidémie covid-19 rozhodne nepostačuje všeobecné tvrdenie o existencii pandémie. Z obsahu spisu, osobitne zo stavebného denníka (vedeného pre stavbu „Diaková - prekládka vn vedenia“ od 26. 11. 2019, č. l. 92 a nasl. spisu, časť „Denné záznamy stavby“) v tejto súvislosti nevyplývajú žiadne zásadné okolnosti umožňujúce dospieť k záveru, že práve v rozhodnom období (od marca 2020 do 31. 5. 2020) došlo na strane žalobcu (resp. jeho subdodávateľov) k prerušeniu prác práve a len v príčinnej súvislosti s ochorením pracovníkov (všetkých alebo ich kritického počtu). ... Práce prebiehali ďalej, napríklad na druhý deň bol na stavbe zapísaný ešte vyšší počet pracovníkov (5), než predchádzajúci deň. Naopak z denníka vyplývajú opakované prípady prerušení/zdržaní stavby z dôvodu nesprávne zvolených technologických postupov - napr. zápis z 18. 3. 2020 pozastavenie prác z dôvodu zlej pokládky, zápis z

25. 3. 2020 - zistenie, že siete boli položené na mieste kolidujúcim s vodárenským potrubiami, prerušenie do vyriešenia problému so stavebným dozorom, pokračovanie prác 8. 4. 2020, zápis z 16. 4. 2020 - prerušenie prác z dôvodu kolízie - ktoré skutočnosti názorne ilustrujú skutočné dôvody nedodržania dojednaných termínov dokončenia sietí.“

17. Aj čo sa týka spotrebiteľského charakteru posudzovaného právneho vzťahu, odvolací súd vyhodnotil, že v osobitostiach súdnej veci súd prvej inštancie z tejto skutočnosti nevyvodzuje žiadny (právny) záver, teda ostáva táto námietka bez akejkoľvek relevancie.

18. Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva a dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižšej inštancie. To akým spôsobom súd vykonáva a vyhodnocuje jednotlivé dôkazy, na ktoré prihliadne a v akej miere, je vždy vecou konajúceho súdu. Dovoláním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľom tvrdené nesprávne hodnotenie dôkazov nie je preto spôsobilé založiť bez ďalšieho zmatečnosťnú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolací súd v posudzovanom spore nezistil v postupe súdu nižšej inštancie pochybenia alebo vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia, predstavujúce porušenie práva žalobcu na spravodlivé súdne konanie.

19. Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, vyplývajúca z ústavného princípu nezávislosti súdov. Táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca z vykonaných dôkazov urobí, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Postup sudcu ale neznamená, že sudca nie je viazaný ústavnými princípmi predvídateľnosti a zákonnosti rozhodnutia. Naopak konečné meritórne rozhodnutie musí vykazovať logickú, funkčnú a teleologickú zhodu s priebehom konania (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 729). V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov však nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Porušením práva na spravodlivý proces nie je pritom iné hodnotenie vykonaných dôkazov súdom, než aké sú predstavy strany sporu.

20. K namietanému pochybeniu v procese obstarávania dôkazov dovolací súd konštatuje, že pokiaľ súd nevykonával v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonával iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra dovolacieho súdu bola a je akceptovaná aj ústavným súdom napr. v rozhodnutiach sp. zn. I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017, IV. ÚS 511/2020. Na druhej strane však ústavný súd napr. v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 332/09 tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej len „Dohovor“) totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 6 Základných princípov CSP), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené, a ktoré nesmie byť neprimerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (rozhodnutie vo veci Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

20.1. K takejto interpretácii dospel už aj dovolací súd v rozhodnutiach napríklad sp. zn. 4Cdo/100/2018 alebo 5Cdo/202/2018, v ktorých uviedol, že procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy

zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) tiež (pokiaľ im nevyhovie) rozhodnúť a vo svojom rozhodnutí odôvodniť prečo, z akých dôvodov tak neurobil (viď § 220 ods. 2 CSP). Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť (sp. zn. 5Cdo/107/2019).

20.2. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre prijatie záveru, že súdy nižších inšancií svojím postupom, keď nevykonali všetky žalobcom navrhované dôkazy zaťažili konanie procesnou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. V súvislosti s uvedeným záverom súd prvej inšancie riadne vyhodnotil, že výsluch svedkov nepovažoval za nevyhnutný a hospodárny pre rozhodnutie vo veci, nakoľko nimi objasňované skutočnosti (doručenie formálnej výzvy, prerušenie prác rozvodov elektriny a prekládky) by boli s prihliadnutím na dôvody zamietnutia žaloby bezpredmetné. Súdy nižších inšancií vychádzali okrem iného zo stavebného denníka, kde vyhodnotili, že v tejto súvislosti nevyplyvajú žiadne zásadné okolnosti umožňujúce dospieť k záveru, že práve v rozhodnom období došlo na strane žalobcu k prerušeniu prác práve a len v príčinnej súvislosti s ochorením pracovníkov (všetkých alebo ich kritického počtu). Takéto vysvetlenie nevykonania všetkých navrhovaných dôkazov zo strany žalobcu, ktoré by už nemali žiaden vplyv na posúdenie skutkového stavu, dovolací súd považuje v kontexte súdmi nižších inšancií prijatých záverov za dostatočne presvedčivé.

21. To, že dovolateľ so skutkovými závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže samo osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

22. Dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobca preto neopodstatnene namieta, že mu odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inšancie (II. ÚS 78/05).

22.1. Skutočnosť, že dovolateľ sa s názorom súdov nižšej inšancie nestotožnil, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalobca preto neopodstatnene namieta existenciu tejto vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

23. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej

miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie žalobcu v tejto časti ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

24. Žalovaní boli v dovolacom konaní úspešní, preto im dovolací súd na základe ustanovenia § 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.